

## Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027–2029

Hallitus 12.06.2026 § 75  
751/02.020.200.2000/2026

Esittelijä Toimitusjohtaja Tommi Fred  
Valmistelija Talousjohtaja Minna Haapala, sähköposti etunimi.sukunimi@hsy.fi

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Myyntituottojen budjetointi perustuu toimintavolyymien ja toiminnan muutosten sekä vesihuollon ja jätehuollon hintamuutosten arvioihin.

Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2027 on käytetty 2 %, ellei tarkempaa ennustetta ole ollut käytettävissä. Inflaatiokerrointa tarkennetaan syksyllä lopullisen talousarvion valmistelussa.

Vesihuollon ja jätehuollon investointien pohjana on keväällä 2026 valmistuneet ja HSY:n hallituksen hyväksymät vesi- ja jätehuollon investointiohjelmat 2027-2046.

HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydettävä jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä. Lausunnot HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 pyydetään 31.8.2026 mennessä.

### Tavoitteet

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2027–2029 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat HSY:n hallituksen esittämään Strategia 2035:een vuosille 2027–2029, josta yhtymäkokous päättää marraskuussa 2026. Tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat myös jäsenkuntien omistajaohjauksen tavoitteisiin. Strategisten päämäärien toteutumista seurataan mittareiden sekä ohjelmien ja toimenpiteiden raportoinnin avulla.

Strategian 2035 kolme painopistettä ja niitä toteuttavia kehitysteemoja ovat:

- Turvallisuus: Toimintavarmuus, toiminnan jatkuvuus ja resilienssi
- Talous: Talouden tasapaino ja saneerausvelan hallinta
- Vastuullisuus: Ilmastovaikutusten ja sekajätteen määrän vähentäminen

### Toiminta

Inflaatio ja korkotasot ovat tasaantuneet, mutta ne vaikuttavat edelleen kuluttajien ostovoimaan ja erityisesti asuntorakentamisen markkinoihin. Toimintaympäristön epävarmuudet ja erityisesti Lähi-idän sotatilanne luovat epävarmuuksia. Sotatilanteen vaikutukset talouteen syntyvät erityisesti energiamarkkinoiden sekä tuotantoketjujen

häiriöiden ja kustannuspaineiden kautta. Keskuspankki EKP arvioi inflaatoriskien kasvaneen ja koronnostoja arvioidaan tulevan vielä vuodelle 2026. Lähi-idän konflikti hidastaa Suomen talouden elpymistä, mutta taantumaa koskevat arviot ovat tässä vaiheessa ennenaikaisia.

TTS-kaudella 2027–2029 tilanteen ennakoitaan paranevan, sillä inflaation ennustetaan olevan 2 % tuntumassa lähivuosina. Rakentamisen volyymien ennustaminen on haastavaa, mutta HSY:n vesihuollon asiakasmäärät, käyttömaksutulot sekä kerrosneliömetrit ja perusmaksutulot kasvavat pitkällä aikavälillä toiminta-alueemme laajentuessa ja tiivistyessä, vaikka asukaskohtaisen vedenkulutuksen trendi onkin pitkällä aikavälillä laskeva. Vuonna 2027 verkostoon pumpatun vesimäärän (tuotettu vesimäärä) määrän arvioidaan olevan 94,6 milj. m<sup>3</sup> ja laskutettavan vesimäärän 78,1 milj. m<sup>3</sup>. Jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 152,5 milj. m<sup>3</sup> vuonna 2027.

Vuonna 2027 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 9,2 milj. jäteastiathyjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 370 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä noin 207 000 tonnia. Ämmäsuon ekoteollisuuskeskuksessa käsitellään jätteitä yhteensä noin 238 000 tonnia.

Seutu- ja ympäristötiedon toiminta perustuu jäsenkuntien tarpeisiin ja toiveisiin palveluista ilmastotyössä, ilmansuojelutyössä ja tietoyhteistyössä.

## Käyttötalous

HSY:n toimintatuotot vuonna 2027 ovat 552,9 milj. euroa eli 27,6 milj. (5,2 %) euroa enemmän vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien muutokset sekä talousmallien mukaiset alustavat hintamuutokset.

Laskutetun veden volyymi pienentyi useamman vuoden peräkkäin, mutta kääntyi nousuun 2024. Vuoden 2025 laskutusvolyymin kasvu oli poikkeuksellisen suuri sisältäen päivittyntä tasausta aiempien vuosien kulutuksesta. TTS-kaudella ennustetaan kasvun olevan vuosittain noin 0,3 %. Käyttömaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 5 % ja suunnitelmavuosille 2028 4 % ja 2029 3 %. Vesihuollon maksujen painotuksia on strategiatavoitteiden mukaisesti tarkistettu vastaamaan paremmin aiheuttamisperiaatetta. Muutokset tehdään vaiheittain ja perusmaksuihin esitetään korotuksina talousarviovuodelle 8 % ja suunnitelmavuosille 2028 ja 2029 6 % vuosittain. Korotuksissa inflaatio-olettama on 2 %.

Maksujen reaalkorotusten suurimpina syinä ovat erityisesti saneerausinvestointitason edellyttämän rahoituksen kattaminen täysimääräisesti asiakasmaksuilla ja omavaraisuusasteen hallittu parantaminen omistajaohjauksen mukaisesti. Liittymismaksukertymän ennuste on aikaisempaa hieman positiivisempi, mutta rakentamisen suhdanne-ennustaminen on edelleen haastavaa. Liittymismaksun yksikköhintaa korotetaan TTS-kaudella 2027–2029 siten, että kerrostalojen ja muiden kiinteistötyyppien korotus on 2–10 %. Tavoitteena on saavuttaa asteittain TTS-kaudella liittymismaksujen kustannusvastaavuus suhteessa aluerakentamisen kustannuksiin. Kaupunkien maksama korvaus yleisten alueiden hulevesistä tarkistettiin vuonna 2025. Sopimuksen puitteissa veloitus vuonna 2027 on yhteensä noin 9 milj. euroa.

Jätehuollon toimintatuottojen arvioidaan kasvavan TTS-kaudella. Tulokertymää lisää erityisesti hinnankorotukset astiantyhjennysmäärien pysyessä lähes ennallaan. Hinoissa on laskettu keskimäärin 2,6 % korotus vuodelle 2027, ja talousarviovuonna tuotot lisääntyvät 2,0 % vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna. Vuosien 2028 ja 2029

tulokertymän lisäys johtuu lähinnä taksan tarkistamisesta tyhjennyskertojen pysyessä edelleen lähes samalla tasolla.

Kuntaosuuksilla katetaan se osuus Seutu- ja ympäristötiedon tehtävien hoidosta aiheutuvista kustannuksista, jota ei voida kattaa tulosalueen muilla myyntituotoilla tai ulkopuolisella hankerahoituksella. Jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet ovat 0,8 % HSY:n toimintatuloista. Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen aiempien vuosien ylijäämäisistä tuloksista kertynyt kumulatiivinen ylijäämä hyvitetään laatimalla tulosalueen budjetti alijäämäiseksi siten, ettei kuntaosuuksia laskuteta täysimääräisinä. Vuoden 2026 tulosennusteen mukainen kumulatiivinen ylijäämä on noin 0,598 milj. euroa. Ylijäämä on kohdistettu vahvan etupainotteisesti siten, että eniten ylijäämää käytetään vuonna 2027.

HSY:n toimintamenot vuonna 2027 ovat 231,5 milj. euroa, joka on 3,9 milj. (1,7 %) euroa enemmän kuin vuoden 2026 ennusteessa. Toimintamenojen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset. Vuonna 2027 suurimmat toimintakulujen erät ovat palveluiden ostot (52 %) ja henkilöstökulut (26 %). Henkilöstökuluihin sisältyy palkkaratkaisun vaikutukset; 3,9 % vuodelle 2027, vuodelle 2028 2,6 % ja vuodelle 2029 2 %. Jos tarkempaa tietoa ei ole ollut saatavilla, suunnittelun lähtökohtana on käytetty suunnitelmakaudelle 2 % inflaatio-olettamaa.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate talousarviovuonna 2027 on 324,6 milj. (58,7 %) euroa, kun sen vuonna 2026 ennustetaan olevan 300,8 milj. (57,3 %) euroa. Ero johtuu suurelta osin myyntituottojen arvioidusta kasvusta vuonna 2027. Hintamuutokset vaikuttavat myyntituottoihin positiivisesti suunnitelmakaudella. Suunnitelmavuonna 2028 toimintakate paranee ja on 341,1 milj. (59,4 %) euroa ja vuonna 2029 355,0 milj. (60,0 %) euroa.

Nettorahoituskulut vuonna 2027 ovat 79,1 milj. euroa. Korkokuluista 53,7 milj. euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Peruspääoman korko, jota jäsenkunnat alkoivat periä vuodesta 2021, oli vuosina 2023–2024 1,0 % ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 200 000 euron osinkotuotot Uudenmaan Voima Oy:ltä vuosille 2027–2029. Suunnitelmakauden aikana nettorahoituskulut kääntyvät pieneen nousuun ollen vuonna 2028 79,4 milj. euroa.

Talousarviovuoden 2027 tilikauden ylijäämä on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen, varausten muutosten ja tuloverojen jälkeen 61,4 milj. euroa ylijäämäinen, vuonna 2028 72,5 milj. euroa ylijäämäinen ja vuonna 2029 79,2 milj. euroa ylijäämäinen.

## **Investoinnit**

Suunnitelmakaudella vesihuollon ja jätehuollon investoinnit pohjautuvat HSY:n keväällä 2026 laatimaan 20 vuoden investointiohjelmaan. Vuonna 2027 investoinnit ovat yhteensä 216,6 milj. euroa, josta 196,9 milj. on vesihuollon ja 17,5 milj. euroa jätehuollon investointeja.

Vesihuollon investointien on arvioitu olevan investointiohjelman mukaisella tasolla 2027–2029, kokonaismääräraha on noin 200 milj. euroa vuodessa. Suunnitelmakauden aikana käynnistyy monia merkittäviä hankkeita sekä jäsenkaupunkien että HSY:n toimesta.

Merkittävimmistä HSY-lähtöisistä hankkeista voidaan todeta Esplanadin alueen vesihuollon rakentaminen, joka on käynnistynyt vuonna 2025 vesihuoltotunnelin rakentamisella, Vuosaaren aluesaneerauksen sekä Söderskog-Lassila

vesihuoltotunnelin suunnitteluttamiset. Suunnitelmakaudella jatketaan Viikinmäen jätevedenpuhdistamon haitallisten aineiden poiston ja fosforin poiston tehostamisen konseptisuunnittelua. Verkostosaneerausten volyymia kasvatetaan systemaattisesti ja tavoitteellisesti. Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen kapasiteetin nosto tulee jatkumaan koko suunnitelmakauden.

Jäsenkuntien osalta on menossa tai käynnistymässä monia merkittäviä hankkeita; Vantaan ratikka ja Helsingin infraohjelma näistä suurimpina. Infraohjelma sisältää kolme erillistä raitiotiehanketta, Länsiratikat, Länsisataman pikaraitiotie ja Viikin-Malmin pikaraitiotien hankkeet, joista ensimmäinen kohdentuu vuosille 2027–2029.

Yhtenä merkittävänä HSY-lähtöisenä hankkeena käynnistyy myös Ilmalan vesitorni 2:n toimisto-osien saneeraushanke. Vesitornin saneeraaminen toimistotiloiksi merkitsee myös HSY:n päätoimipisteen siirtymää Ilmalan torniin alustavasti vuoden 2029 aikana.

Jätehuollossa aluepalvelulähtöisillä investoinneilla toteutetaan 2027–2029 Sortti-asemien ja Kivikon jätepalvelukeskuksen vuosittaista kehitystä. Suunnitelmakaudella jatketaan uusien Sortti-asemien kaavoitustyötä ja varauduttan yhden uuden Sortti-aseman toteutukseen. Lisäksi talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella toteutetaan vuosittaiset aluepalveluiden kalustohankinnat.

Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit kohdistuvat häiriöttömien, turvallisten ja ympäristövaikutuksiltaan kestävien käsittelyprosessien varmistamiseen. Merkittävä osa investoinneista perustuu ympäristölupien velvoitteisiin. Suunnittelukaudella toteutetaan kaatopaikka- ja biokaasujärjestelmiin, kaatopaikkojen viimeistelyyn sekä vesienhallintaan liittyviä investointeja. Alueen infrastruktuuria ylläpidetään ja uusitaan vastaamaan käyttötarpeita.

Jätehuollon investointien suurimmat yksittäiset panostukset vuonna 2027 ovat biojätteen käsittely ja mädätyskaasun hyödyntäminen 4,1 milj. euroa sekä infran kehittäminen 3,3 milj. euroa. Kokonaisuutena investoinnit turvaavat palvelutason, ympäristövelvoitteiden toteutumisen ja jätehuollon pitkäjänteisen kehittämisen.

## Rahoitus

Vuoden 2026 lopussa perustamislainoista HSY:n jäsenkunnilta on jäljellä pitkäaikaista lainaa yhteensä 990 miljoonaa euroa, joita lyhennetään vuosina 2027–2029 suunnitelman mukaisesti. Lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2026 lopussa ennusteen mukaan noin 824 milj. euroa, mikäli vuoden 2026 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisesti.

Toiminnan- ja investointien rahavirta pysyy positiivisena vuosina 2027–2029. Tulorahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan täysin nykyisten lainojen lyhennyksiä ja investointeja, joten TTS-kaudella joudutaan nostamaan edelleen uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 283 milj. euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 395 milj. eurolla, josta 95,8 milj. euroa on jäsenkuntalainojen lyhennyksiä. Ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 792 milj. euroa. Uudessa strategiassa tasapainoinen talous on edelleen yhtenä merkittävänä fokusalueena. Toimintamenojen kehittymistä on tarkasteltu huolellisesti. Talouden tasapainottaminen edellyttää tuottavuusohjelman lisäksi asiakasmaksujen korotuksia kummallakin toimialalla.

Suunnitelmakaudella omavaraisuusaste vahvistuu strategisten tavoitteiden mukaisesti. Viimeisimmässä tilinpäätöksessä 2025 omavaraisuusaste oli 27,6 % ja

omavaraisuusasteen arvioidaan saavuttavan 2027 loppuun mennessä 30,9 % tason ja vahvistuvan vuoden 2029 loppuun mennessä 35 % tasolle.

## Henkilöstö

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu henkilöstösuunnitelmassa 2026–2028. Henkilöstösuunnitelman vuoden 2027 keskimääräinen henkilöstömäärä noudattaa linjausta, että henkilöstömäärämme ei nouse vaan pystymme vastaamaan tulevaisuuden edellyttämiin muutoksiin ensisijaisesti tehtävien muutoksilla ja vain perustellusta syystä henkilöstömäärämme voi nousta. Vuoden 2027 keskimääräinen henkilöstömäärä on suunnitelmassa yhteensä 833,4 henkilötyövuotta. Henkilöstösuunnitelma päivitetään syksyn lopullisen toiminta- ja taloussuunnitelman yhteydessä.

## Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää pyytää Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkeja antamaan 31.8.2026 mennessä lausuntonsa Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029

## Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.